

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2008 Nr. 130

A. TITEL

*Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR);
(met Protocol van ondertekening)
Genève, 19 mei 1956*

B. TEKST

De Engelse en de Franse tekst van het Verdrag, met Protocol van ondertekening, is geplaatst in *Trb.* 1957, 84.

Zie voor de wijziging van artikel 23 van het Verdrag rubriek J van *Trb.* 1996, 14.

Op 20 februari 2008 heeft de Economische Commissie voor Europa in Genève tijdens de 70ste zitting van haar Binnenlands Transport Comité een Aanvullend Protocol bij het onderhavige Verdrag inzake de digitale vrachtbrief aangenomen. De Engelse tekst luidt als volgt;

Additional protocol to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) concerning the electronic consignment note

The Parties to this Protocol,

Being Parties to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

Desirous of supplementing the Convention in order to facilitate the optional making out of the consignment note by means of procedures used for the electronic recording and handling of data,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol,
“Convention” means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

“Electronic communication” means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

“Electronic consignment note” means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;

“Electronic signature” means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.

Article 2

Scope and effect of the electronic consignment note

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.

2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

Article 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:

- a) is uniquely linked to the signatory;

- b) is capable of identifying the signatory;
- c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and
- d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.

2. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.

3. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.

2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.

3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:

- a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;
- b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;

- c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;
- d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;
- e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and
- f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.

2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

Article 6

Documents supplementing the electronic consignment note

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.

2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

FINAL PROVISIONS

Article 7

Signature, ratification, accession

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to or Parties to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.

2. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 27 May 2008 to 30 May 2008 inclusive and after this date, at United Nations Headquarters in New York until 30 June 2009. inclusive.

3. This Protocol shall be subject to ratification by signatory States and open for accession by non-signatory States, referred to in paragraph 1 of this article, which are Parties to the Convention.

4. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference and which have acceded to the Convention may become Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

6. Any instrument of ratification or accession, deposited after the entry into force of an amendment to this Protocol adopted in accordance with the provisions of Article 13 hereafter, shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 8

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 7, paragraph 3, of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 9

Denunciation

1. Any Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect 12 months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any State which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 10

Termination

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 11

Dispute

Any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 12

Reservations

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 11 of this Protocol. Other Parties shall not be bound by article 11 of this Protocol in respect of any Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 13

Amendments

1. Once this Protocol is in force, it may be amended according to the procedure defined in this article.

2. Any proposed amendment to this Protocol presented by a Party to this Protocol shall be submitted to the Working Party on Road Transport of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for consideration and decision.

3. The Parties to this Protocol shall make all possible efforts to achieve consensus. If, despite these efforts, consensus is not reached on the proposed amendment, it shall require, as a last resort, for adoption a two-thirds majority of Parties present and voting. A proposed amendment adopted either by consensus or by two-thirds majority of Parties shall be submitted by the secretariat of the United Nations Economic Commission for Europe to the Secretary-General to be circulated for acceptance to all Parties to this Protocol, as well to signatory States.

4. Within a period of nine months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Party may inform the Secretary-General that it has an objection to the amendment proposed.

5. The proposed amendment shall be deemed to have been accepted if, by the end of the period of nine months foreseen in the preceding paragraph, no objection has been notified by a Party to this Protocol. If an objection is stated, the proposed amendment shall be of no effect.

6. In the case of a country which becomes a Contracting Party to this Protocol between the moment of notification of a proposal for amendment and the end of the nine-month period foreseen in paragraph 4 of this article, the secretariat of the Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe shall notify the new State Party about the proposed amendment as soon as possible. The latter may inform the Secretary-General before the end of this period of nine-months that it has an objection to the proposed amendment.

7. The Secretary-General shall notify, as soon as possible, all the Parties of objections raised in accordance with paragraphs 4 and 6 of this Article as well as of any amendment accepted according to paragraph 5 above.

8. Any amendment deemed to have been accepted shall enter into force six months after the date of notification of such acceptance by the Secretary-General to Parties.

Article 14

Convening of a diplomatic conference

1. Once this Protocol is in force, any Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four

months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one-fourth of the Parties to this Protocol notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Article 15

Notifications to States

In addition to the notifications provided for in Articles 13 and 14, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in Article 7, paragraph 1, above, and the States which have become Parties to this Protocol in accordance with paragraphs 3 and 4 of Article 7, of:

- a) Ratifications and accessions under Article 7;
- b) The dates of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- c) Denunciations under Article 9;
- d) The termination of this Protocol in accordance with article 10;
- e) Declarations and notifications received in accordance with Article 12, paragraphs 1 and 2.

Article 16

Depositary

The original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified true copies thereof to all the States referred to Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

DONE at Geneva, this twentieth day of February two thousand and eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

C. VERTALING

Zie *Trb.* 1957, 84.

Aanvullend protocol bij het Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR) inzake de digitale vrachtbrief

De Partijen bij dit Protocol,

Partij zijnde bij het Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR), gedaan te Genève op 19 mei 1956,

Geleid door de wens het Verdrag aan te vullen teneinde het facultatief opstellen van de digitale vrachtbrief met behulp van procedures gebruikt voor het digitaal vastleggen en verwerken van gegevens te vergemakkelijken,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van dit Protocol,
wordt verstaan onder „Verdrag” het Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR);
wordt verstaan onder „digitale communicatie”, informatie gegeneerd, verzonden, ontvangen of opgeslagen met elektronische, optische, digitale of soortgelijke middelen waardoor de doorgegeven informatie toegankelijk is voor latere inzage;
wordt verstaan onder „digitale vrachtbrief” een vrachtbrief met behulp van digitale communicatie afgegeven door de vervoerder, afzender of een andere partij die betrokken is bij de uitvoering van een vervoersovereenkomst waarop het Verdrag van toepassing is, met inbegrip van gegevens die logisch verband houden met digitale communicatie in de vorm van bijlagen of op andere wijze gelijktijdig met of na de afgifte aan de digitale communicatie gekoppelde gegevens die daardoor deel uitmaken van de digitale vrachtbrief;

wordt verstaan onder „digitale ondertekening” gegevens in digitale vorm die gekoppeld worden aan of logisch verband houden met andere digitale gegevens en fungeren als een methode om authenticiteit vast te stellen.

Artikel 2

Reikwijdte en gevolg van de digitale vrachtbrief

1. Met inachtneming van de bepalingen van dit Protocol, kan zowel de vrachtbrief bedoeld in het Verdrag als elke eis, verklaring, opdracht, elk verzoek, voorbehoud of een andere mededeling die of dat betrekking heeft op de uitvoering van een vervoersovereenkomst waarop het Verdrag van toepassing is, worden opgesteld door middel van digitale communicatie.

2. Een digitale vrachtbrief die voldoet aan de bepalingen van dit Protocol wordt als gelijkwaardig beschouwd aan de vrachtbrief bedoeld in het Verdrag en heeft bijgevolg dezelfde bewijskracht en dezelfde gevolgen als die vrachtbrief.

Artikel 3

Waarmerking van de digitale vrachtbrief

1. De digitale vrachtbrief wordt door de partijen bij de vervoersovereenkomst door middel van een betrouwbare digitale ondertekening gewaarmerkt, die de koppeling aan de digitale vrachtbrief waarborgt. Tenzij op andere wijze aangetoond, wordt een methode van digitale ondertekening geacht betrouwbaar te zijn, indien de digitale ondertekening:

- a. op unieke wijze is gekoppeld aan de ondertekenaar;
- b. de mogelijkheid biedt de ondertekenaar te identificeren;
- c. wordt gecreëerd met middelen die onder de exclusieve macht van de ondertekenaar vallen; en
- d. zodanig gekoppeld is aan de gegevens waarop deze betrekking heeft dat latere wijziging van de gegevens traceerbaar wordt.

2. De digitale vrachtbrief kan ook worden gewaarmerkt met behulp van andere digitale methoden ter vaststelling van de authenticiteit die wettelijk zijn toegestaan in het land waarin zij zijn opgesteld.

3. De gegevens vervat in de digitale vrachtbrief zijn toegankelijk voor elke daartoe gerechtigde partij.

Artikel 4

Voorwaarden voor het opstellen van de digitale vrachtbrief

1. De digitale vrachtbrief bevat dezelfde gegevens als de vrachtbrief bedoeld in het Verdrag.

2. De procedure voor de afgifte van de digitale vrachtbrief moet de integriteit van de daarin vervatte gegevens waarborgen vanaf het tijdstip waarop zij voor de eerste maal in haar definitieve vorm werd gegeneereerd. De integriteit van gegevens staat vast indien zij volledig en ongewijzigd is gebleven, afgezien van eventuele toevoegingen of wijzigingen die geschieden bij de normale gang van zaken bij de communicatie, opslag en weergave.

3. De in de digitale vrachtbrief vervatte gegevens kunnen worden aangevuld of gewijzigd in door het Verdrag toegestane gevallen.

De procedure gebruikt voor het aanvullen of wijzigen van de digitale vrachtbrief moet het mogelijk maken deze aanvullingen of wijzigingen traceerbaar te maken en de oorspronkelijke gegevens te bewaren.

Artikel 5

Implementatie van de digitale vrachtbrief

1. De Partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van een vervoersovereenkomst bereiken overeenstemming over de procedures en de implementatie ervan teneinde te voldoen aan de vereisten van dit Protocol en het Verdrag, in het bijzonder wat betreft:

- a. de methode voor de opstelling en aflevering van de digitale vrachtbrief aan de belanghebbende partij;
- b. een waarborg dat de integriteit van een digitale vrachtbrief intact is gebleven;
- c. de wijze waarop de partij die aanspraak maakt op de rechten die voortvloeien uit een digitale vrachtbrief die aanspraak kan aantonen;
- d. de wijze waarop bevestigd wordt dat een digitale vrachtbrief is afgeleverd aan de geadresseerde;
- e. de procedures voor aanvulling of wijziging van de digitale vrachtbrief; en
- f. de procedures voor eventuele vervanging van een digitale vrachtbrief door een op andere wijze afgegeven vrachtbrief.

2. De procedures van het eerste lid worden vermeld in de digitale vrachtbrief en zijn eenvoudig vast te stellen.

Artikel 6

Aanvullende documenten bij de digitale vrachtbrief

1. De vervoerder overhandigt de afzender op diens verzoek een ontvangstbewijs voor de goederen en alle benodigde gegevens voor het identificeren van de zending en voor toegang tot de digitale vrachtbrief waarnaar dit Protocol verwijst.

2. De afzender kan de in artikel 6, tweede lid, onderdeel g, en in artikel 11 van het Verdrag bedoelde documenten aan de vervoerder in digitale vorm doen toekomen indien de documenten in deze vorm bestaan en de partijen procedures zijn overeengekomen waarmee een koppeling tussen deze documenten en de digitale vrachtbrief, waarnaar dit Protocol verwijst, kan worden bewerkstelligd op een wijze die de integriteit ervan waarborgt.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 7

Handtekening, bekrachtiging, toetreding

1. Dit Protocol staat open voor ondertekening door Staten die het Verdrag hebben ondertekend of er Partij bij zijn en ofwel lid zijn van de Economische Commissie voor Europa of vanwege hun consultatieve status zijn toegelaten tot de Commissie uit hoofde van lid 8 van het mandaat van de Commissie.

2. Dit Protocol staat open voor ondertekening te Genève van 27 tot en met 30 mei 2008 en na deze datum tot en met 30 juni 2009 op het Hoofdkwartier van de Verenigde Naties te New York.

3. Dit Protocol dient te worden bekrachtigd door ondertekenende Staten en staat open voor toetreding door de niet-ondertekenende Staten bedoeld in het eerste lid van dit artikel die Partij zijn bij het Verdrag.

4. Staten die overeenkomstig lid 11 van het mandaat van de Commissie mogen deelnemen aan bepaalde activiteiten van de Economische Commissie voor Europa en die zijn toegetreden tot het Verdrag kunnen Partij worden bij dit Protocol door toetreding na de inwerkingtreding ervan.

5. Bekrachtiging of toetreding geschiedt door nederlegging van een akte bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties.

6. Elke akte van bekrachtiging of toetreding die is nedergelegd na de inwerkingtreding van een wijziging van dit Protocol, die is aangenomen in overeenstemming met de bepalingen van artikel 13, wordt geacht van toepassing te zijn op het Protocol zoals gewijzigd bij de wijziging.

Artikel 8

Inwerkingtreding

1. Dit Protocol treedt in werking negentig dagen na de datum waarop vijf van de Staten bedoeld in artikel 7, derde lid, van dit Protocol hun akten van bekrachtiging of toetreding hebben nedergelegd.

2. Voor elke Staat die het Protocol bekrachtigt of ertoe toetreedt nadat vijf Staten hun akten van bekrachtiging of toetreding hebben nedergelegd, treedt het in werking negentig dagen na de datum waarop deze Staat zijn akte van bekrachtiging of toetreding heeft nedergelegd.

Artikel 9

Opzegging

1. Elke Partij kan dit Protocol opzeggen door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties daarvan in kennis te stellen.

2. De opzegging wordt van kracht twaalf maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving van opzegging door de Secretaris-Generaal.

3. Elke Staat die ophoudt Partij te zijn bij het Verdrag houdt op dezelfde datum op Partij te zijn bij dit Protocol.

Artikel 10

Beëindiging

Indien het aantal Partijen na de inwerkingtreding van dit Protocol door opzeggingen afneemt tot minder dan vijf, houdt dit Protocol op van kracht te zijn vanaf de datum waarop de laatste van deze opzeggingen van kracht wordt. Het houdt eveneens op van kracht te zijn vanaf de datum waarop het Verdrag ophoudt van kracht te zijn.

Artikel 11

Geschillen

Geschillen tussen twee of meer Partijen met betrekking tot de uitlegging of toepassing van dit Protocol die de Partijen niet door middel van

overleg of met andere middelen kunnen beslechten, kunnen op verzoek van een van de betrokken Partijen ter beslechting worden voorgelegd aan het Internationale Hof van Justitie.

Artikel 12

Voorbehouden

1. Elke Staat kan bij de ondertekening of bekrachtiging van of toetreding tot dit Protocol door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties verklaren zich niet gebonden te achten door artikel 11 van dit Protocol. Andere Partijen zijn jegens Partijen die een dergelijk voorbehoud hebben gemaakt niet gebonden door artikel 11 van dit Protocol.

2. De verklaring bedoeld in het eerste lid van dit artikel kan te allen tijde door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties worden ingetrokken.

3. Ten aanzien van dit Protocol kunnen geen andere voorbehouden worden gemaakt.

Artikel 13

Wijzigingen

1. Zodra dit Protocol van kracht is, kan het overeenkomstig de in dit artikel omschreven procedure worden gewijzigd.

2. Elke door een Partij bij dit Protocol voorgestelde wijziging van dit Protocol dient ter bestudering en besluitvorming te worden ingediend bij de Subcommissie voor het wegvervoer van de Economische Commissie voor Europa (UNECE).

3. De Partijen bij dit Protocol stellen alles in het werk om consensus te bereiken. Indien ondanks deze inspanningen over de voorgestelde wijziging geen consensus wordt bereikt, wordt deze in laatste instantie aangenomen met een tweederdemeerderheid van de Partijen die aanwezig zijn en hun stem uitbrengen. Het Secretariaat van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties doet een voorgestelde wijziging die bij consensus of met een tweederde meerderheid van de Partijen is aangenomen toekomen aan de Secretaris-Generaal die deze ter aanvaarding toezendt aan alle Partijen bij dit Protocol alsmede aan de ondertekenende Staten.

4. Binnen een tijdvak van negen maanden na de datum waarop de voorgestelde wijziging door de Secretaris-Generaal is verzonden, kan

elke Partij de Secretaris-Generaal ervan in kennis stellen dat zij bezwaar maakt tegen de voorgestelde wijziging.

5. De voorgestelde wijziging wordt geacht te zijn aanvaard indien aan het eind van het tijdvak van negen maanden voorzien in het voorgaande lid, geen kennisgevingen van bezwaar zijn ontvangen van een Partij bij dit Protocol. Indien een bezwaar is ontvangen, heeft de voorgestelde wijziging geen gevolgen.

6. Indien een land tussen het tijdstip van kennisgeving van een voorstel tot wijziging en het eind van het tijdvak van negen maanden voorzien in het vierde lid van dit artikel, Partij wordt bij dit Protocol, stelt het secretariaat van de Subcommissie voor het wegvervoer van de Economische Commissie van Europa de nieuwe Staat die Partij is geworden zo spoedig mogelijk in kennis van de voorgestelde wijziging. De nieuwe Partij kan de Secretaris-Generaal voor het eind van dit tijdvak van negen maanden ervan in kennis stellen bezwaar te maken tegen de voorgestelde wijziging.

7. De Secretaris-Generaal stelt alle Partijen zo spoedig mogelijk in kennis van bezwaren gerezen in overeenstemming met het vierde en zesde lid van dit artikel alsmede van elke wijziging die in overeenstemming met het vijfde lid van dit artikel is aanvaard.

8. Elke wijziging die wordt geacht te zijn aanvaard treedt zes maanden na de datum van de kennisgeving van aanvaarding door de Secretaris-Generaal aan de Partijen in werking.

Artikel 14

Bijeenroepen van een diplomatieke conferentie

1. Zodra dit Protocol van kracht is, kan elke Partij door middel van een kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties verzoeken om bijeenroeping van een conferentie teneinde dit Protocol te herzien. De Secretaris-Generaal stelt alle Partijen in kennis van dit verzoek en roept een conferentie tot herziening bijeen, mits binnen een tijdvak van vier maanden na de datum van de kennisgeving van de Secretaris-Generaal ten minste een vierde van de Partijen bij dit Protocol hem ervan in kennis stelt met het verzoek in te stemmen.

2. Indien in overeenstemming met het vorige lid een conferentie bijeen wordt geroepen, stelt de Secretaris-Generaal alle Partijen daarvan in kennis en nodigt hen uit binnen een tijdvak van drie maanden voorstellen in te dienen die zij de conferentie ter bestudering wensen voor te leggen. De Secretaris-Generaal doet alle Partijen ten minste drie maan-

den voor de datum waarop de conferentie moet plaatsvinden, de voorlopige agenda voor de conferentie toekomen tezamen met de teksten van deze voorstellen.

3. De Secretaris-Generaal nodigt alle Staten bedoeld in artikel 7, eerste, derde en vierde lid, van dit Protocol uit voor elke conferentie die bijeengeroepen wordt.

Artikel 15

Kennisgevingen aan Staten

Naast de kennisgevingen voorzien in de artikelen 13 en 14 stelt de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties de Staten bedoeld in artikel 7, eerste lid, van dit Protocol en de Staten die in overeenstemming met artikel 7, derde en vierde lid, Partij zijn geworden bij dit Protocol in kennis van:

- a. bekrachtigingen en toetredingen uit hoofde van artikel 7;
- b. de data van inwerkingtreding van dit Protocol in overeenstemming met artikel 8;
- c. opzeggingen uit hoofde van artikel 9;
- d. de beëindiging van dit Protocol in overeenstemming met artikel 10;
- e. verklaringen en kennisgevingen ontvangen in overeenstemming met artikel 12, eerste en tweede lid.

Artikel 16

Depositaris

Het oorspronkelijke exemplaar van dit Protocol wordt nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, die eensluitende geaarmerkte afschriften ervan doet toekomen aan alle Staten bedoeld in artikel 7, eerste, derde en vierde lid, van dit Protocol.

GEDAAN te Genève op 20 februari 2008, in één exemplaar in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1961, 48.

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. PARTIJGEGEVENS

Zie *Trb.* 1957, 84, Rubriek F van *Trb.* 1961, 48 en rubriek H van *Trb.* 1969, 205.

Partij	Onder-tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg-ging	Buiten werking
Albanië		20-07-06	T	18-10-06		
Armenië		09-06-06	T	07-09-06		
Azerbeidzjan		18-09-06	T	17-12-06		
Belarus		05-04-93	T	04-07-93		
België	19-05-56	18-09-62	R	17-12-62		
Bosnië-Herzegovina		01-09-93	VG	06-03-92		
Bulgarije		20-10-77	T	19-01-78		
Cyprus		02-07-03	T	30-09-03		
Denemarken		28-06-65	T	26-09-65		
Duitsland	19-05-56	07-11-61	R	05-02-62		
Estland		03-05-93	T	01-08-93		
Finland		27-06-73	T	25-09-73		
Frankrijk	19-05-56	20-05-59	R	02-07-61		
Georgië		04-08-99	T	02-11-99		
Griekenland		24-05-77	T	22-08-77		
Hongarije		29-04-70	T	28-07-70		
Ierland		31-01-91	T	01-05-91		
Iran		17-09-98	T	16-12-98		
Italië		03-04-61	T	02-07-61		
Joegoslavië (< 25-06-1991)	19-05-56	22-10-58	R	02-07-61		
Kazachstan		17-07-95	T	15-10-95		

Partij	Onder- tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg- ging	Buiten werking
Kroatië		03-08-92	VG	08-10-91		
Kyrgyzstan		02-04-98	T	01-07-98		
Letland		14-01-94	T	14-04-94		
Libanon		22-03-06	T	20-06-06		
Litouwen		17-03-93	T	15-06-93		
Luxemburg	19-05-56	20-04-64	R	19-07-64		
Macedonië, Voormalige Joe- goslavische Republiek		20-06-97	VG	17-11-91		
Malta		21-12-07	T	20-03-08		
Marokko		23-02-95	T	24-05-95		
Moldavië		26-05-93	T	24-08-93		
Mongolië		18-09-03	T	17-12-03		
Montenegro		23-10-06	VG	03-06-06		
Nederlanden, het Koninkrijk der – Nederland – Ned. Antillen – Aruba	19-05-56	27-09-60 – –	R	02-07-61 – –		
Noorwegen		01-07-69	T	29-09-69		
Oekraïne		16-02-07	T	17-05-07		
Oezbekistan		28-09-95	T	27-12-95		
Oostenrijk	19-05-56	18-07-60	R	02-07-61		
Polen	19-05-56	13-06-62	R	11-09-62		
Portugal		22-09-69	T	21-12-69		
Roemenië		23-01-73	T	23-04-73		
Russische Fede- ratie		02-09-83	T	01-12-83		
Servië		12-03-01	VG	27-04-92		
Slovenië		06-07-92	VG	25-06-91		

Partij	Onder-tekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzeg-ging	Buiten werking
Slowakije		28-05-93	VG	01-01-93		
Spanje		12-02-74	T	12-05-74		
Tadzjikistan		11-09-96	T	10-12-96		
Tsjechië		02-06-93	VG	01-01-93		
Tsjechoslowakije (<01-01-1993)		04-09-74	T	03-12-74		
Tunesië		24-01-94	T	24-04-94		
Turkije		02-08-95	T	31-10-95		
Turkmenistan		18-09-96	T	17-12-96		
Verenigd Koninkrijk, het		21-07-67	T	19-10-67		
Zweden	19-05-56	02-04-69	R	01-07-69		
Zwitserland	19-05-56	27-02-70	R	28-05-70		

* O=Ondertekening zonder voorbehoud of vereiste van ratificatie, R= Bekrchtiging, aanvaarding, goedkeuring of kennisgeving, T=Toetreding, VG=Voortgezette gebondenheid, NB=Niet bekend

Uitbreidingen

Verenigd Koninkrijk, het

Uitgebreid tot	In werking	Buiten werking
Gibraltar	29-01-1969	
Guernsey	01-06-1972	
Man	10-02-1970	

Verklaringen, voorbehouden en bezwaren

Hongarije, 29 april 1970

1. The Hungarian People's Republic deems it necessary to call attention to the discriminative character of article 42 of the Convention by which a number of States are debarred from accession to the Convention. The matters regulated by the Convention concern the interests of all States,

and therefore, in conformity with the principle of the sovereign equality of States, no State should be prevented from becoming a Party to such a Convention.

2. The Hungarian People's Republic points out that the provisions of article 46 of the Convention are contrary to the principle of international law recording the self-determination of peoples as well as to United Nations General Assembly resolution 1514 (XV) of 14 December 1960 on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples.

Ierland, 31 januari 1991

Accession does not imply acceptance of the term 'Republic of' used in the first paragraph [of the Protocol of Signature to the Convention].

Marokko, 23 februari 1995

Pursuant to article 48 of the said Convention, the Kingdom of Morocco does not consider itself bound by the provisions of article 47 of the Convention, under which any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of the present Convention which is not settled by negotiation or other means may, at the request of anyone of the Contracting Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

The Kingdom of Morocco declares that in order for a dispute between two or more Parties to be referred to the International Court of Justice, it is necessary to have the consent of all States Parties to the dispute in each individual case.

Oekraïne, 16 februari 2007

Pursuant to paragraph 1 of Article 48 of the Convention Ukraine does not consider itself bound by the provisions of Article 47 of the Convention.

Roemenië, 23 januari 1973

The Socialist Republic of Romania declares, pursuant to article 48 of the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956, that it does not consider itself as bound by article 47 of the Convention, under which any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of the Convention which is not settled by negotiation or other means may, at the request of any one of the Contracting Parties concerned, be referred to the International Court of Justice.

The Socialist Republic of Romania considers that such disputes may be referred to the International Court of Justice only with the consent of all parties to the dispute in each individual case.

The Council of State of the Socialist Republic of Romania declares that the provisions of article 42, paragraphs 1 and 2 of the Convention are not in keeping with the principle that multilateral international treaties

must be open for participation by all States for which the aim and purpose of such treaties are of concern.

The Council of State of the Socialist Republic of Romania declares that the maintenance of the dependent status of certain territories to which reference is made in article 46 of the Convention is not in conformity with the Charter of the United Nations and the documents adopted by the United Nations concerning the granting of independence to colonial countries and peoples, including the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations, unanimously adopted in 1970 by the General Assembly in its resolution 2625 (XXV), which solemnly proclaims the duty of States to promote realization of the principle of equal rights and self-determination of peoples in order to bring a speedy end to colonialism.

Russische Federatie, 2 september 1983

The Union of Soviet Socialist Republics declares that the provisions of article 46 of the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road, 1956, to the effect that Contracting Parties may extend the Convention to territories for the international relations of which they are responsible, are outmoded and at variance with Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples adopted by the United Nations General Assembly [resolution 1514 (XV) of 14 December 1960].

The Union of Soviet Socialist Republics does not consider itself bound by the provisions of article 47 of the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road, 1956, to the effect that disputes relating to the interpretation or application of the Convention may be referred to the International Court of Justice at the request of any one of the parties to the dispute, and states that the referral of such a dispute to the International Court of Justice must be subject to the agreement of all the parties to the dispute in each specific case.

Spanje, 12 februari 1974

The Government of Spain declared in its instrument of accession to the Convention that Spain did not consider itself bound by the United Kingdom communication notifying the extension of the Convention to Gibraltar, since it would not apply the Convention to Gibraltar by reason of the fact that article X of the Treaty of Utrecht signed on 13 July 1713 did not grant Gibraltar communication by land with Spain. In a subsequent communication, received on 12 February 1974, the Government of Spain stated that in making the above-quoted declaration its intention was not to formulate a reservation that might be covered by article 48 (3) of the Convention, but to place on record the fact that Spain did not consider itself bound by the communication from the Government of the United Kingdom, a communication which had no legal force whatever inasmuch as it was contrary to article X of the Treaty of Utrecht.

Bezwaar door Verenigd Koninkrijk, het, 11 september 1974
 The Government of the United Kingdom does not accept the statements made by the Government of Spain in its instrument of accession and in the letter received by the Secretary-General on 12 February 1974, concerning the effect of article X of the Treaty of Utrecht and the legal force of the notification by the Government of the United Kingdom of the extension of the Convention to Gibraltar.

Turkije, 2 augustus 1995

The Republic of Turkey does not consider itself bound by article 47 of the Convention, under which any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of the Convention which is not settled by negotiation or other means may, at the request of any of the Contracting Parties concerned, be referred to the International Court of Justice.

Protocol van 20 februari 2008

Bekrachtiging en toetreding zijn voorzien in artikel 7, derde lid.

Partij	Ondertekening	Ratificatie	Type*	In werking	Opzegging	Buiten werking
België	27-05-08					
Finland	27-05-08					
Letland	27-05-08					
Litouwen	27-05-08					
Nederlanden, het Koninkrijk der – Nederland – Ned. Antillen – Aruba	28-05-08	– –		– –		
Noorwegen	27-05-08					
Zweden	27-05-08					
Zwitserland	27-05-08					
* O=Ondertekening zonder voorbehoud of vereiste van ratificatie, R= Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of kennisgeving, T=Toetreding, VG=Voortgezette gebondenheid, NB=Niet bekend						

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1961, 48, *Trb.* 1969, 205 en *Trb.* 1986, 19.

De bepalingen van het Aanvullend Protocol van 20 februari 2008 zullen ingevolge haar artikel 8, eerste lid, op de negentigste dag, nadat vijf Staten hun akte van bekrachtiging of van toetreding hebben nedergelegd, voor die Staten in werking treden. Voor later bekrachtigende of toetredende Staten zullen de bepalingen ingevolge artikel 8, tweede lid, in werking treden op de negentigste dag na de nederlegging van hun desbetreffende akte.

J. VERWIJZINGEN

Zie voor verwijzingen en andere verdragsgegevens *Trb.* 1957, 84, *Trb.* 1961, 48, *Trb.* 1969, 205, *Trb.* 1986, 19 en *Trb.* 1996, 14.

Titel : Statuut van het Internationaal Gerechtshof;
San Francisco, 26 juni 1945
Laatste *Trb.* : *Trb.* 1997, 106

Uitgegeven de zesentwintigste juni 2008.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. J. M. VERHAGEN